

ЖИВОРАД НЕДЕЉКОВИЋ

ИСПРЕД МЕНЕ

ИСПРЕД МЕНЕ

Заиста, у појединим раздобљима,
У одређеним ситуацијама,
Био сам као риба у води, у ствари
И риба и вода; у дубини уживао
У самоћи; кроз снове јездио у јату,

На протестима против изборне крађе,
Једне дугачке оснежене зиме.
Изгледало је да има довољно
Времена испред мене; на свим странама
Било је време, чуо сам га и видео.
Као да сам на концерту *Смака*, увек,
У хали *Језеро*, задивљен као да сам
У хали *Шумадија*; *Ловац на јелене*,
Руски рулет, амерички сан, Бодлер, сплин,
Звездано небо. Ово, оно.
Страшно, лепо. И лепо и страшно.

Сан о држави уређеној по мери поезије.
Јасност, разум. Поезија, мера. Ми. Ми.
Сваки пут, време би спустило своје мреже.

Као у мередову била је душа.
Испуњавао сам жеље, шта бих друго;
Моју државу присвојили су, аласи алави.
А сан, сан је испред мене.

АРМАТУРА

Кроз предграђе улица је просечена.
Покопане старе су зграде,
Давни стил почива у урнама сећања.

Поглед маме коцке дуж авеније.
Набујале као после кише; отров, боја.
Безброј је кутија и кутијица,
Топлих изби, тамо; шарене настамбе,
Сачињене од грабежи и устајале маште.

Све до најмање кутије, ни налик Попиној,
Што чува демона деструкције.

Купујем у новом кварту, пијем кафу;
Видим чељуст што пробиће нове улице
Кроз насеља где стари горштаци шапћу
И лају напуштени пси.

И ово је тело предграђе, градић на рту.
Центар нечега, трг са путоказима.
Белу заставу немам.

Учини ми се кадикад да сам тек арматура.
У страшном стиску бетона вечан. Темељ.
Да остаћу невидљив и кад ме чељуст склони.

КУТИЈА

Кутија што чека да буде напуњена,
То је живот,
Не само на свом почетку.
А у њој друга кутија, у њој мања,
Све до најмање, а највеће, као код Попе.
Чудесно, најчудесније, рећи ће
Заљубљеник у моћну лапидарност.

Или, кутија са безброј преграда,
Лавиринт, у коме изгубљеност траје.
И звер прети.
Или: кутија са мноштвом артефаката,
Фасцикле пуне сведочанстава.
И прашина, прашина.
Кутија пак сва од заборава
У којој ледена струја кружи
И односи семенке лепоте и радости.
Кутија, мања од стаклене ципелице.

Кутија, сакривена у дубини иза силних
Покушаја да живим, што лице на кревет,
На орман, на путовања, на лажи и подлости;
На отимања и подсмехе и спрдњу.
Тек кад се пробијем до ње кроз старудије
И записе тела и оставим груменчић,
Сине мој, знам да уистину жив сам.

ЛЕГЕНДЕ И СТИХОВИ

Река што кривуда попут лијане
Са врха шумовитог, омиљеног Гоча,
Жури кроз мале клисуре,
Напаја удолине, баште у њима.
Махом, нежна је као лане.
Раздраженој, ни рис раван јој није.

И кад набуја и кад отмено поздравља
Шумаре и дечурлију што спушта бродиће,
Увек носи право обиље;
Претворен у зрнца, то је део горе у води.

Колико песка и честица за годину дана
Однесе река, зналци могу установити.
Тоне, кубици. Да знам његову масу,
Приближно бих одредио
Колико милиона година нестајаће Гоч.

Будући Земљани биће у чуду пред снимцима
Са наших излета на Добре Воде.

Све њихово биће дар ове наше воде.
Налик на дуж, река ће напајати вртове,
Раздвајати њиску и мукање у равници.
Нови Асурбанипал ствараће библиотеку
Легенди и песама о несталој планини.

СЛАНИК

Изборани људи силазе у руднике.
Са песмом на уснама памте преслане шале.
Старци чије глежњеве хлади вал доброте
Док беру со, наглас такође певају.
Ветар њише мирисне гране и суши рубље
Радосних жена, што пеку јутрошњи улов.
Време сипи са зидова храма,
Капљу сузе из очију Богородице.
И све је ту, посвуда сама со трајања.
Стихови о крви, изостављени због слутње
Да још има довољно светла и раскоши у брују.

И сланик, купљен кад смо почели да живимо.
Дубоко окно, кип оданости, поље соли.
Пунимо га стално, и сами од отпорног сјаја, рђо.
Веју зрнца саосећања на свет,
Пустошно јаје у нечијој шаци.